

XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA OILAVIY KORXONALARNI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Tagayeva Dilnoza Azamatovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Sultonov Beknazar Abduxalilovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali

Annotasiya: *Maqolada xizmat ko'rsatish sohasida oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish hamda oilaviy tadbirkorlikning milliy iqtisodiyotimizda tutgan o'rni ahamiyati, shuningdek, oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish samaradorligini oshirish yo'llari va hozirgi vaqtda hududlarda faoliyat yuritayotgan oilaviy korxonalarni o'rganish natijasida aholi turmush darajasini yanada yaxshilash ishchi kuchini jalb qilish hamda qo'shimcha daromadni oshirish yo'llari ko'zda tutilgani o'rganib chiqildi.*

Kalit so'zlar : *Oilaviy tadbirkorlik, oila xo'jaligi biznesi, aholi turmush darajasi, ishchi kuchi, daromad, xizmat ko'rsatish sohasida oilaviy tadbirkorlik.*

Аннотация: *В статье рассмотрено развитие семейного предпринимательства в сфере услуг и значение роли семейного предпринимательства в нашей национальной экономике, а также пути повышения эффективности развития семейного предпринимательства и исследование семейных предприятий, действующих в настоящее время в стране. регионов для дальнейшего повышения уровня жизни населения, привлечения рабочей силы, способы получения и увеличения дополнительных доходов.*

Ключевые слова: *Семейное предпринимательство, семейный бизнес, уровень жизни населения, рабочая сила, доходы, семейное предпринимательство в сфере услуг.*

Abstract: *In the article, the development of family entrepreneurship in the service sector and the importance of the role of family entrepreneurship in our national economy, as well as the ways to increase the efficiency of family entrepreneurship development and the study of family enterprises currently operating in the regions, to further improve the living standards of the population, involve the workforce ways to make and increase additional income were studied.*

Key words: *Family entrepreneurship, family business, standard of living of the population, workforce, income, family entrepreneurship in the service sector.*

KIRISH

Jahonda amalga oshirilayotgan ijtimoiy –iqtisodiy islohotlarning pirovard natijasi oilalarning turmush darajasini yaxshilash qo'shimcha daromad olish hamda ularning farovonligini oshirish ta'minlashga qaratilgan. Bugungi kunda oilaviy korxonalar Yevropa mamlakatlari, AQSH hamda Lotin Amerikasida iqtisodiyotning asosiy tarmoqlaridan biriga aylangan. Yurtimizda esa tobora rivojlanib borayotgan Aholining

tadbirkorlik tashabbuslarini moliyaviy qo'llab-quvvatlash, birinchi navbatda, mahallalarda kichik biznes va tadbirkorlik muhitini yanada yaxshilash, yoshlar va xotin-qizlarni daromadli mehnat bilan band qilish borasidagi tadbirlarni tizimli ravishda davom ettirish maqsadida: 2023-yilda oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari (keyingi o'rinlarda — dasturlar) doirasidagi loyihalarni moliyalashtirish uchun kamida 13 trillion so'm yo'naltirildi. Agrar tarmoqda o'z biznesini tashkil etishga ko'maklashish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda dehqon xo'jaliklarining ulushini oshirish maqsadida uzoq muddatga qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yer maydonlarini ijaraga olib, belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tgan dehqon xo'jaliklari va kichik tadbirkorlik subyektlariga 50 mln so'mgacha garovsiz kredit berildi. Tadbirkorlik subyektlarining mahallalarda, shu jumladan tashkil etilgan mikromarkazlarda ishlab chiqarishni, xizmat ko'rsatish sohasini va hunarmandchilikni hamda aholi bilan kooperatsiya va kasanachilikni kengaytirishga yo'naltirilgan loyihalari uchun hokim yordamchilarining tavsiyanomasi asosida ajratiladigan kreditlar miqdori amaldagi 225 million so'mdan 300 million so'mgacha oshirildi. O'zbekistonda faoliyat yuritib turgan barcha tadbirkorlik sohasiga muhtaram prizidentimiz tomonidan qabul qilingan qarorlar shuni ko'rsatadiki: bu nafaqat tadbirkor oila daromadini turmush tarzini yaxshilash balki jamiyat rivojlanishi uchun katta imkoniyat demakdir.

Bilamizki tadbirkorlik faoliyati turlari xilma xildir. Faoliyat maqsadi, turi va yo'nalishlariga qarab tadbirkorlik faoliyatining ishlab chiqarish, tijorat, moliyaviy va konsalting turlarini ajratish mumkin. Tadbirkorlik faoliyatining quyidagi turlari mavjud: Ishlab chiqarish, Innovatsion, Ilmiy texnik, Tovar ishlab chiqarish, Xizmat ko'rsatish, Iste'mol tovarlarini ishlab chiqarish, Iste'mol xizmatlarini ko'rsatish, Tijorat, Savdo, Savdo-xarid va yuzlab tadbirkorlik faoliyat turlari haqida gapirishimiz mumkin.

Ishlab chiqarish tadbirkorligini tadbirkorlik faoliyatining asosiy turi desak xato bo'lmaydi. Zero, bunday tadbirkorlik faoliyati tufayli mahsulot tovarlar ishlab chiqariladi, xizmat ko'rsatiladi, ma'lum ma'naviy qadriyatlar yuzaga keladi.

Samarqand viloyatida 2022-yilning yanvar-iyunida kichik tadbirkorlik subyektlarining YAHMdagi ulushi 67,4 % ni tashkil etdi, o'tgan tegishli davrlarda esa: 2022-yilning yanvar-iyunida 71,0 % edi.

Xulosa Bugungi kunda tadbirkorlik sohasi xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida hal qiluvchi o'rinni egallaydi va jahon iqtisodiyotining eng muhim tarmoqlaridan biridir. tadbirkorlik oldinga siljiydi; shuning uchun tadbirkorlik bilan birga mavjud bo'lgan yoki unga bog'liq bo'lgan tarmoqlarning rivojlanishi ushbu sohaning bugungi kunda qanday rivojlanishiga bog'liq. Sohaning rivojlanishi nafaqat oilalar daromadi aholi turmush darajasiga balki mamlakat iqtisodiyotiga katta hissa qo'shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Тогаева Д. А., Султонов Б. А. Роль розничной торговли в повышении уровня жизни населения сельской местности //Journal of Universal Science Research. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 759-763.
2. Azamatovna T.D Abduxalilovich S.B The role of retail trade in raising the standard of living of the rural population //Journal of Universal Science Research. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 754-758.
3. Togayeva D. QISHLOQ JOYLARDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDAGI MASALALAR //SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI. – 2023. – Т. 6. – №. 6. – С. 223-227.
4. D.Togayeva (2023). ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP IN THE SAMARKAND REGION. Science and innovation, 2 (A1), 103-106. doi: 10.5281/zenodo.7541692
5. Hasanov, H., Sultonov, B., Norbekov, F., & Togayeva, D. (2023). FOIZ STAVKASI VA DAROMADNING ISTE'MOL XARAJATLARIGA TA'SIRI TAHLILI. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 2(4), 5-13.
6. Шомуродова Ш. Ш. ИННОВАЦИОН САЛОҲИЯТ ВА УНИ АНИҚЛАШНИНГ ИЛМИЙ-УСЛУБИЙ МАСАЛАЛАРИ //IJDOKOR O'QITUVCHI. – 2023. – Т. 3. – №. 30. – С. 189-195.
7. Sh. Shomuradova THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE DEVELOPMENT OF MERCHANDISING ACTIVITIES IN RETAIL ENTERPRISES // SAI. 2023. №D3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/theoretical-and-methodological-foundations-of-the-development-of-merchandising-activities-in-retail-enterprises> (дата обращения: 19.10.2023).
8. Султонов Ш. А., Шомуродова Ш. Ш. ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИДА ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА АҲОЛИНИНГ ТУРМУШ ДАРАЖАСИ ВА СИФАТИНИ ОШИРИШ ЙЎЛЛАРИ //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 12. – С. 248-252.
9. Ахмедов Б., Буриев З. ДОРИБОР АНОР (PUNICA GRANATUM L.) ЭКСПЛАНТЛАРИНИ ТАНЛАШ ВА СТЕРИЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 1 Part 2. – С. 131-134.
10. Akhmedov B., Buriev Z. SELECTION AND STERILIZATION OF MEDICINAL POMEGRANATE (PUNICA GRANATUM L.) EXPLANTS //Центральноазиатский журнал образования и инноваций. – 2023. – Т. 2. – №. 1. – С. 106-108.